

2.2 Intenzita vyjížděky z obcí

Intenzitou vyjížděky za prací se rozumí podíl osob vyjíždějících za prací na celkovém počtu zaměstnaných osob. Jak už bylo dříve uvedeno, nejsou v důsledku územních změn srovnatelné údaje za delší časové období a plně srovnatelné nejsou u některých okresů ani údaje z let 1991 a 2001. Přesto lze říci, že s určitou tolerancí jsou základní tendence a relativní údaje dostatečně vypovídající a ve většině případů jen nevýznamně ovlivněné územními změnami.

Tab. 2.5 Intenzita vyjížděky za prací v letech 1991 a 2001

Kraj, okres	Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (v %)						Podíl vyjíždějících denně z úhrnu vyjíždějících z obce	
	celkem		muži		ženy		1991	2001
	1991	2001	1991	2001	1991	2001		
Kraj celkem	47,2	51,7	52,7	54,1	41,1	48,7	93,0	86,1
Benešov	42,1	49,1	46,4	51,3	37,3	46,4	90,0	82,5
Beroun	56,9	59,5	60,1	61,2	53,0	57,3	95,5	87,5
Kladno	46,3	51,0	55,1	54,7	37,6	46,5	95,8	85,9
Kolín	45,9	51,9	52,5	54,3	38,8	48,8	90,6	84,4
Kutná Hora	39,5	46,6	44,7	50,6	33,7	41,2	89,7	81,7
Mělník	43,9	48,3	49,0	51,2	38,2	44,7	93,9	86,7
Mladá Boleslav	39,1	45,5	43,4	47,7	34,2	42,9	91,7	89,4
Nymburk	47,7	53,8	54,0	57,3	40,7	49,4	91,3	84,9
Praha - východ	58,4	57,1	62,8	57,5	53,3	56,6	95,0	88,7
Praha - západ	66,2	63,4	70,3	62,9	61,4	63,9	95,1	88,9
Příbram	41,4	46,9	46,7	50,2	35,4	42,7	91,0	84,3
Rakovník	43,3	50,5	48,9	53,7	37,0	46,4	92,5	85,2

Podíl vyjíždějících osob za prací z celkového počtu zaměstnaných osob vzrostl v letech 1991 – 2001 ve Středočeském kraji o 4,5 procentního bodu. Proti celostátnímu průměru je vyšší o 15,2 procentního bodu a má nejvyšší hodnotu ze všech krajů v republice.

Ke zvýšení podílu vyjíždějících osob za prací z celkového počtu zaměstnaných osob došlo u deseti ze dvanácti okresů kraje. Největší nárůst zaznamenal okres Rakovník, kde podíl vyjíždějících osob za prací z celkového počtu zaměstnaných osob byl proti roku 1991 vyšší o 7,2 procentního bodu.

Pokles tohoto podílu v letech 1991 – 2001 se projevil pouze u okresu Praha-východ (o 1,3 procentního bodu) a okresu Praha – západ (o 2,8 procentního bodu). I přes pokles podílu proti roku 1991 má okres Praha - západ nejvyšší podíl vyjíždějících osob za prací z celkového počtu zaměstnaných osob ze všech okresů kraje přesahující o 11,7 procentního bodu celokrajový průměr.

Intenzita vyjížděky u mužů je poměrně výrazně vyšší než u žen, ale přírůstek intenzity vyjížděky u žen byl proti roku 1991 pětinasobně vyšší než u mužů. Rovněž intenzita vyjížděky v roce 2001 jak u mužů, tak i u žen ve Středočeském kraji vysoko překračuje celorepublikový průměr a je u obou pohlaví nejvyšší ze všech krajů v republice.

Rozdíly v intenzitě vyjížděky z jednotlivých obcí ve Středočeském kraji jsou patrné na rozsáhlé přílohové tabulce A4 v této publikaci. Vzhledem k rozsahu této přílohové tabulky lze v textové části uvést spíše jen některé nejvyšší hodnoty vyjížděky u jednotlivých okresů a obcí.

V okrese Benešov vyjíždělo v roce 2001 denně za prací nejvíce osob z města Benešov do Hl.m.Prahy (944 osob).

V okrese Beroun vyjíždělo v roce 2001 denně za prací nejvíce osob z města Beroun do Hl.m.Prahy (1 327 osob).

V okrese Kladno vyjíždělo v roce 2001 denně za prací nejvíce osob z města Kladno do Hl.m.Prahy (6 839 osob).

V okrese Kolín vyjíždělo v roce 2001 denně za prací nejvíce osob z města Kolín do Hl.m.Prahy (1 044 osob).

V okrese Kutná Hora vyjíždělo v roce 2001 denně za prací nejvíce osob z Čáslavi do Kutné Hory (470 osob).

V okrese Mělník vyjíždělo v roce 2001 denně za prací nejvíce osob z Neratovic do Hl.m.Prahy (1 705 osob).

V okrese Mladá Boleslav vyjíždělo v roce 2001 denně za prací nejvíce osob z Kosmonos do Mladé Boleslavi (1 356 osob).

V okrese Nymburk vyjíždělo v roce 2001 denně za prací nejvíce osob z Lysé nad Labem do Hl.m.Prahy (751 osob).

V okrese Praha-východ vyjíždělo v roce 2001 denně za prací nejvíce osob z Říčan do Hl.m.Prahy (1 865 osob).

V okrese Praha - západ vyjíždělo v roce 2001 denně za prací nejvíce osob z Roztok do Hl.m.Prahy (1 316 osob).

V okrese Příbram vyjíždělo v roce 2001 denně za prací nejvíce osob z města Příbram do Hl.m.Prahy (1 090 osob).

V okrese Rakovník vyjíždělo v roce 2001 denně za prací nejvíce osob z města Rakovník do Hl.m.Prahy (362 osob).

Podle velikostních skupin obcí měly nejvyšší intenzitu vyjížděky nejnižší velikostní kategorie obcí. V obcích do 199 obyvatel představoval v roce 2001 podíl vyjíždějících osob za prací z obce bydliště na celkovém počtu zaměstnaných osob 66 %, což je o 26 procentních bodů více než je celokrajový průměr a téměř čtyřnásobně větší podíl než mají obce v největších velikostních kategoriích.

Tab. 2.6 Vyjíždějící za prací podle velikostních skupin obcí

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel								
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 1 999	2 000 - 4 999	5 000 - 9 999	10 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Vyjíždějící za prací z obce bydliště ¹⁾	302 732	13 419	49 875	60 179	42 503	44 121	23 436	39 023	15 316	14 860
muži	179 218	7 787	28 784	34 904	24 821	26 026	14 319	23 961	9 651	8 965
z nich vyjíždí (v %):										
do jiných obcí okresu	45,7	65,7	57,9	52,2	49,4	41,1	42,5	31,8	35,5	19,5
do jiných okresů kraje	11,0	8,1	10,9	10,9	9,8	10,3	13,3	12,0	15,2	8,6
do jiných krajů	33,8	20,5	23,5	29,2	32,5	39,4	35,0	44,4	34,8	52,7
ženy	123 514	5 632	21 091	25 275	17 682	18 095	9 117	15 062	5 665	5 895
z nich vyjíždí (v %):										
do jiných obcí okresu	49,0	70,2	63,7	56,8	53,7	41,6	43,8	31,1	41,8	11,8
do jiných okresů kraje	8,6	7,2	8,9	8,0	7,2	8,4	10,8	9,0	13,3	6,6
do jiných krajů	36,5	19,4	23,9	31,1	34,6	44,3	39,1	51,1	32,4	65,9
Podíl vyjíždějících zaměst. osob z obce bydliště (v %) v rámci ČR	51,2	75,7	72,5	68,5	62,3	55,4	47,7	35,5	20,2	35,7
muži	53,6	74,0	71,2	68,6	63,7	57,7	52,3	39,7	23,3	39,6
ženy	48,1	78,1	74,4	68,3	60,5	52,5	42,1	30,5	16,5	31,2
Denně vyjíždějící za prací z obce bydliště	240 805	11 276	41 638	49 814	34 656	35 337	18 135	29 378	10 398	10 173
Podíl vyjíždějících denně z úhrnu vyjíždějících (v %) v rámci ČR	86,5	88,1	88,7	88,3	87,4	86,9	84,2	84,3	78,7	83,3

¹⁾ včetně vyjíždějících s nezájštěným místem pracoviště

Z tabulky je patrné, že s rostoucí velikostní kategorií obcí klesá celková intenzita vyjížděky. To ovšem neplatí pro velikostní kategorii 20 000 – 49 000 tisíc obyvatel, kde je převážná většina velkých měst, včetně Mladé Boleslavi, kde vzhledem k větším pracovním příležitostem je intenzita vyjížděky mimo obec nižší.

V největší velikostní kategorii nad 50 000 obyvatel, kde podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště představuje 35,7 %, je pouze město Kladno, kde se po restrukturalizaci průmyslu snížil počet pracovních příležitostí a z města Kladna vyjíždí za prací více než 14 800 osob, z toho téměř 10 200 denně.

V této velikostní skupině reprezentované městem Kladno je také nejvyšší podíl vyjíždějících mužů (52,7 %) i žen (65,9 %) za prací z obce bydliště do jiných krajů. Podíl tohoto typu prostorové vyjížděky za prací u žen i mužů v této velikostní skupině vysoko přesahuje celokrajový průměr. Cílem vyjížděky je především Hl.město Praha, kam vyjíždí z Kladna za prací více než tři čtvrtiny mužů a téměř dvě třetiny žen z celkového počtu mužů a žen vyjíždějících z města za prací.

Obdobně jako v úhrnu za celý Středočeský kraj nebo za jednotlivé okresy je ve všech velikostních skupinách vyšší intenzita vyjížděky u mužů oproti vyjížděce žen. Intenzita vyjížděky u žen klesá s rostoucí velikostní

kategorií rychleji než intenzita vyjíždky mužů. Výjimku tvoří dvě nejmenší velikostní skupiny, kde je intenzita vyjíždky žen je o 4,1, resp. 3,2 procentního bodu vyšší než intenzita vyjíždky mužů.